

University of Groningen

recensie Serhi Roedenko, Zelensky. De biografie

Renders, Hans

Published in:
Het Parool

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2022

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Renders, H. (2022). recensie Serhi Roedenko, Zelensky. De biografie. *Het Parool*.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

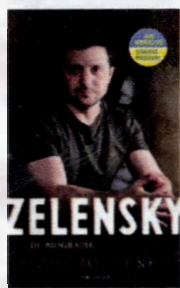
Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Biografie Oekraïense president Volodimir Zelenski

Churchill, Hugh Grant of gewoon Zelenski?

NON-FICTIE
SERHI
ROEDENKO
ZELENSKI. DE
BIOGRAFIE
Vertaald door Roel
Schuyt, Henky de
Vries & Tobias
Wals
Atlas Contact.
€20,
221 biz.

Het is niet verwonderlijk dat er nu al een paar biografieën op de markt zijn over Volodimir Zelenski, de komiek die president in oorlogstijd werd. Serhi Roedenko doet niet mee aan de bijna heiligverklaring.

Sinds 20 april 2019 is Volodimir Zelenski president van Oekraïne. De Nederlandse kranten bespraken zijn verkiezing niet alleen omdat vlucht MH17 op 17 juli 2014 boven de Donetsk in Oekraïne uit de lucht was geschoten en Zelenski nieuw aanspreekpunt werd, maar ook en vooral omdat hij als acteur eerder de rol van president had gespeeld. Op 24 februari 2022 sprak Zelenski, anderhalf uur nadat het Russische leger Oekraïne binnenviel, zijn volk toe. Dat, en zijn vlogs, gelardeerd met foto's van wat de Russen zijn land aandeden, maakten grote indruk. Al gauw werd hij, de man die niet voor Poetin wilde wijken, de nieuwe Churchill genoemd.

Cabaretgroep

Het is niet verwonderlijk dat er nu al een paar biografieën over Zelenski op de markt zijn, zoals Don Croonenbergs amper tachtig bladzijden tellende boekje *Zelenski. De clown tegen de tsaar*. Een meer serieuze biografie is die van de Oekraïense tv-presentator Serhi Roedenko, die ook boeken over eerdere presidenten van zijn land schreef. Zijn vorig jaar verschenen biografie over Zelenski is nu geactualiseerd en in het Nederlands vertaald. Roedenko doet niet mee aan de bijna heiligverklaring van Zelenski, maar vertelt rustig zijn verhaal.

Zelenski werd in 1978 geboren in een Russisch sprekende Joodse familie in Kryvy Rih, in het

→ Volodimir Zelenski: 'Ik ga er alles aan doen om te zorgen dat de Oekraïners op zijn minst niet hoeven te huilen.' FOTO JAAP ARRIENS/GETTY IMAGES

zuidoosten van Oekraïne. Als rechtenstudent meldde hij zich voor het studentenkleinkunst-theater en rolde zo de showbusiness in. Nog voor zijn twintigste begon hij de cabaretgroep Kwartal 95. Hij woonde vijf jaar lang in Moskou. Van daaruit liet hij zich toejuichen in alle grote theaters van de voormalige Sovjet-Unie. Hij runde zijn eigen productiebedrijf voor televisieprogramma's en speelde in komedies, films en televisieseries.

Legertje vijanden

Op oudejaarsavond 2018 stelde hij zich om vijf minuten voor middernacht kandidaat voor het presidentschap. Aanvankelijk werd zijn mededeling opgevat als een grap. Toen zijn tegenstanders, vooral de zittende president Petro Porosjenko, in de gaten kregen dat het serieus was, begon het beschimpen van Zelenski, de clown die president wilde worden.

Zelenski's campagne viel op doordat hij weinig op televisie was. Hij reisde ook niet door het land om toespraken te houden. Hij nam video-clips op: Zelenski, gezellig babbelend in de sportschool. Zelenski, die zich uitspreekt tegen corruptie. Maar tot een verkiezingsdebat kwam het niet, tot de dag dat Porosjenko de uitnodiging aannam om met zijn opponent te debatteren in het Olympisch Stadion in Kiev. De show werd door maar liefst 150 tv-zenders uitgezonden.

En een show was het, met aanhangers als supporters op de tribune van een boksgala. Zelenski, de ervaren entertainer, won natuur-

lijk glansrijk. "Ik ben niet uw rivaal," wierp hij Porosjenko voor de voeten, "ik ben uw straf." Hij won de verkiezingen met 73 procent van de stemmen.

Er was alles aan gedaan om vanuit zijn partij Dienaar van het Volk een nieuwe politiek te propageren. Nog voordat Zelenski gekozen werd ging hij op bezoek bij Emmanuel Macron, ongeveer net zo oud als hijzelf en ook zomaar uit het niets president van zijn land geworden.

Hij stevende af op een politieke Titanic, alleen de oorlog van 2022 voorkwam dat hij zonk

Twee maanden na zijn klinkende overwinning schreef Zelenski parlementsverkiezingen uit en ook die won zijn partij met glans.

Dienaar van het Volk kreeg als eerste partij in de geschiedenis van het onafhankelijke Oekraïne een meerderheid in het parlement. Roedenko beschrijft hoe vanaf dat moment problemen begonnen. Ondanks zijn toezegging dat hij de corruptie ging bestrijden, zette Zelenski vrien-

den en oud-collega's op allerlei posten. Roedenko noemt dertien figuren uit de stal van Kwartal 95 die in het parlement, de regering of in een hoge overheidsfunctie terechtkwamen. Maar niet alle vrienden en oud-collega's kregen een post, zodat Zelenski er ook een legertje vijanden bij kreeg.

Roddels

Daarnaast bleef de oude politieke kliek actief propaganda maken. Zelenski zou een verhouding hebben met een medewerkster, zelfs een kind met haar hebben, en hij zou verslaafd zijn aan drugs – een roddel die onlangs ook door Poetin nieuw leven werd ingeblazen. Eén verhaal, breed op sociale media verspreid, was wel waar: Zelenski's naam komt voor in de Pandora Papers, het in 2021 gelekte bestand van machthebbers die via ingewikkelde constructies belasting ontdoken. Roedenko: "Drie jaar lang zagen wij hoe de partij Dienaar van het Volk afstevende op een politieke Titanic, en alleen de Russisch-Oekraïense oorlog van 2022 voorkwam dat zij naar de bodem zonk."

Nu is alles anders. De Hugh Grant van de Oekraïense tv is uitgegroeid tot een waardig staatsman, bij wie Poetin in het Westen afsteekt als een sinistere KGB-agent. Bij zijn inauguratie zei Zelenski: "Heel mijn leven heb ik alles gedaan om de Oekraïners aan het lachen te maken. Nu ga ik er alles aan doen om te zorgen dat de Oekraïners op zijn minst niet hoeven te huilen."

Zijn missie is nog niet voltooid.

Hans Renders